

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3125/2015. (VII. 9.) AB HATÁROZATA**alkotmányjogi panasz elutasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

határozatot:

Az Alkotmánybíróság a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.271/2013/6. számú ítéletével összefüggésben benyújtott, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 30. § (4) bekezdés utolsó mondata, valamint a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény 5. § (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló – az Alaptörvény XIII. cikkére alapított – alkotmányjogi panaszt elutasítja.

Indokolás**I.**

[1] Az ügyvéd által képviselt indítványozó 2005-ben, ajándékozás címén a veszprémi belterületi kivett, beépítetlen terület megnevezésű ingatlan tulajdonosa lett. 2013-ban az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Étv.) 30. § (4) bekezdése, valamint a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 5. § (2) bekezdése alapján kisajátítási kérelem benyújtására kötelezés iránti kérelmet nyújtott be az egyedi ügyben I. rendű alperesként megjelölt Veszprém Megyei Kormányhivatalhoz (8200 Veszprém, Megyeház tér 1.; a továbbiakban: Kormányhivatal), melyben az egyedi ügyben II. rendű alperesként megjelölt Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzatának (8200 Veszprém, Óváros tér 9.; a továbbiakban: önkormányzat) kisajátítási kérelem benyújtására kötelezését kérte. A kérelmet a Kormányhivatal elutasította arra hivatkozással, hogy a kérelem benyújtása idején nem telt le a hivatkozott törvényhelyekben megállapított, az ingatlan megvételeére vonatkozó megállapodásra irányuló kérelem benyújtásától – melyre a jelen esetben 2013. január 22-én került sor – számított öt év. Az indítványozó a Kormányhivatal döntése ellen a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságtól kérte a közigazgatási határozat bírósági

felülvizsgálatát, amely azonban helytállónak ítélte az Étv. és a Kstv. vonatkozó rendelkezéseinek a Kormányhivatal általi értelmezését, és elutasította a keresetet. Az indítványozó ezt követően az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben az Étv. 30. § (4) bekezdésének, valamint a Kstv. 5. § (2) bekezdésének megsemmisítését kéri. Álláspontja szerint a támadott rendelkezések az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogot, emellett diszkriminatív szabályozást valósítanak meg, és ezáltal nem felelnek meg az „alapvető jog korlátozása esetén alkalmazandó arányossági követelménynek”. Az indítványozó mindkét rendelkezés esetében sérelmezte azt, hogy adott esetben öt évet kell várakoznia arra, hogy kiderüljön, a kisajátításban érdekelt vagy az önkormányzat meg akarja-e vásárolni ingatlanát, melyen azonban egészen addig neki mint tulajdonosnak tőrnie kell a rendezési tervben szereplő korlátokat. A támadott rendelkezéseket az indítványozó azért is kifogásolta, mert „diszkriminatív” szabályozást eredményeznek, ugyanis a Kstv. 3. § (2) bekezdés a) pontja szerint a kisajátítást kérőnek [az államnak, a helyi önkormányzatnak, illetve az egyéb, a Kstv. 1. § (2) bekezdésében megjelölt egyéb személynek] harminc napot kell várnia, majd ezt követően megindíthatja a kisajátítási eljárást, ezzel szemben a tulajdonosnak öt évig kell várnia, mire a kisajátítási eljárást kezdeményezheti.

II.

[2] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezése:

„XIII. cikk (1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

(2) Tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.”

[3] 2. Az Étv. érintett rendelkezése:

„30. § (4) Ha az ingatlan rendeltetését a helyi építési szabályzat valamely később megvalósítandó – jogszabályban megállapított – olyan közérdekű célban határozza meg, amelynek megvalósítása a tulajdonostól nem várható el, és ez a tulajdonosi és építési jogokat korlátozza, a tulajdonos attól követelheti az ingatlan megvételét, akinek érdekében állt a közérdekű célt szolgáló korlátozás

előírása (a továbbiakban: érdekelt). Ha az érdekelt nem állapítható meg, vagy jogutód nélkül megszűnt, a tulajdonos a települési önkormányzattól követelheti az ingatlan megvételét. Ha az ingatlan megvételére vonatkozó megállapodás az erre irányuló kérelemtől számított öt éven belül nem jön létre, az ingatlant ki kell sajátítani.”

[4] 3. A Kstv. érintett rendelkezései:

„2. § Ingatlant kisajátítani a 3. § szerinti feltételek fennállása esetén, az alábbi közérdekű célokra lehetséges:

- a) honvédelem;
- b) nemzetközi szerződés alapján megvalósuló területcsere;
- c) terület- és településrendezés;
- d) kötelező állami, illetve kötelező önkormányzati feladathoz kapcsoló oktatási, egészségügyi, szociális létesítmény elhelyezése;
- e) közlekedési infrastruktúra fejlesztése;
- f) energiatermelés;
- g) energiaellátás;
- h) bányászat;
- i) elektronikus hírközlési szolgáltatás;
- j) örökségvédelem;
- k) természetvédelem;
- l) vízgazdálkodás, víziközmű-szolgáltatás;
- m) fenntartható erdőgazdálkodás, valamint véderdő telepítése, védőfásítás és közérdekű erdőtelepítés;
- n) építésügyi korlátozások felszámolása;
- o) az ingatlant terhelő, az ingatlan rendeltetésszerű használatát jelentősen korlátozó, vagy megszüntető közérdekű használati jogok, szolgálomak miatti hátrányok megszüntetése;
- p) környezetvédelem;
- q) sportinfrastruktúra fejlesztése.”

„5. § (1) A 2. § n)–o) pontja alapján az ingatlan megvásárlása és kisajátítása kezdeményezésének joga az ingatlan tulajdonosát is megilleti, ha

- a) az ingatlan tulajdonjogát a b) vagy c) pont szerinti tulajdoni korlátozás előtt szerezte meg, és
- b) az ingatlan rendeltetését a helyi építési szabályzat, illetőleg szabályozási terv valamely később megvalósítandó – jogszabályban megállapított – olyan

közérdekű célban határozza meg, amelynek megvalósítása a tulajdonostól nem várható el, és ez a tulajdonosi és építési jogokat,
c) a 2. § o) pontja szerinti kisajátítási célokhoz kapcsolódó közérdekű használati jog, vezetékjog, szolgalmi jog – a jog létesítését követően – az ingatlan rendeltetésszerű használatát jelentősen akadályozza vagy megszünteti.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a tulajdonos akkor kérheti a közérdekű cél jogosultjának, ennek hiányában az önkormányzatnak a kisajátítási kérelem benyújtására vonatkozó kötelezését, ha az ingatlan adásvételére vonatkozó megállapodás annak kezdeményezésétől számított öt éven belül nem jött létre.”

III.

- [5] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy fennállnak-e az indítvány befogadásának az Abtv. által előírt feltételei.
- [6] 2. Az indítvány megfelel az Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt határozottsági követelménynek. Az indítványozó egyértelműen megjelölte az Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó rendelkezést; indítványát az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapozza. Megjelölte az eljárás megindításának okát, Alaptörvényben biztosított joga sérelmének lényegét kifejtette. Pontosán meghatározta, mely törvényi rendelkezések alaptörvényellenességének megállapítását kéri és mely alaptörvényi rendelkezés alapján, sérelmét megfelelően indokolja, és kifejezetten kéri a kifogásolt rendelkezések megsemmisítését.
- [7] Az Abtv. 26. § (1) bekezdése értelmében alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be, és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [8] Az indítványozó a részére biztosított jogorvoslati lehetőségeket, jelen esetben a bírói felülvizsgálat lehetőségét, kimerítette. Az indítványozó kifejti, hogy noha a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletének rendelkező része szerint az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye, a Kstv. 32. § e) pontja, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340. § (2) bekezdése szerint a fellebbezés lehetséges, ezért fellebbezéssel

élt. Az Alkotmánybíróság bekérte a fellebbezés eredményeképp született végzést, melyben a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság helyben a fellebbezést elutasította; végzésében kifejtette, hogy az indítványozó álláspontja téves, a törvény nem biztosított a részére további jogorvoslatot. Az indítvány ezért ebből a szempontból is megfelel a törvényi előírásoknak. A Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az ítéletében alkalmazta az Étv. és a Kstv. indítványozó által kifogásolt előírásait.

- [9] 3. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdés az, hogy viszonylag hosszú, öt éves időtartamra korlátozható-e a tulajdonos tulajdonhasználatának joga úgy, hogy ez alatt az időtartam alatt bizonytalan marad a tekintetben, vajon megvásárolják-e végül az ingatlanát.
- [10] 4. Az Abtv. 31. § (1) bekezdése szerint ha alkotmányjogi panasz vagy bírói kezdeményezés alapján az alkalmazott jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés Alaptörvénnyel való összhangjáról az Alkotmánybíróság már döntött, ugyanazon jogszabályra, illetve jogszabályi rendelkezésre és ugyanazon Alaptörvényben biztosított jogra, valamint azonos alkotmányjogi összefüggésre hivatkozással – ha a körülmények alapvetően nem változtak meg – nincs helye az alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló alkotmányjogi panasznak, valamint bírói kezdeményezés alaptörvény-ellenesség megállapítására irányuló vizsgálatának. Az Alkotmánybíróság sem az Étv. 30. § (4) bekezdésének, sem a Kstv. 5. § (2) bekezdésének alkotmányosságával nem foglalkozott korábban az Alaptörvény alapján.

IV.

- [11] Az alkotmányjogi panasz nem megalapozott.
- [12] 1. Az Alkotmánybíróság először áttekintette a panasszal érintett rendelkezéseket.
- [13] 2. Az Étv. 30. §-a az építésügyben felmerülő kártalanítás eseteit szabályozza, a törvénynek az indítványozó által kifogásolt rendelkezése is ebben a szakaszban kapott helyet. A 30. § (1) bekezdése azt mondja ki, hogy amennyiben az ingatlan rendeltetését, használati módját a helyi építési szabályzat másként

állapítja meg vagy korlátozza, és ebből a tulajdonosnak, hasznélvezőnek kára származik, a tulajdonost, hasznélvezőt kártalanítás illeti meg. A bírói gyakorlat értelmében e kártalanítás megállapítása két konjunktív feltételhez, az ingatlan övezeti besorolásának megváltozásához, valamint – ennek következtében – a kár bekövetkezéséhez köthető (lásd pl. a Kúria Kfv.III.37.036/2013/6. számú határozatát). A 30. § (7) bekezdése értelmében a kártalanítás esedékesége a vagyoni hátrány bekövetkezésének napja.

- [14] Az Étv.-nek az indítványozó által támadott, a jogerős ítélet alapjául szolgáló kereseti kérelem benyújtásának napján – 2013. május 24-én – hatályos állapota szerinti (4) bekezdése a következőt mondja ki: „ha az ingatlan rendeltetését a helyi építési szabályzat valamely később megvalósítandó – jogszabályban megállapított – olyan közérdekű célban határozza meg, amelynek megvalósítása a tulajdonostól nem várható el, és ez a tulajdonosi és építési jogokat korlátozza, a tulajdonos attól követelheti az ingatlan megvételét, akinek érdekében állt a közérdekű célt szolgáló korlátozás előírása (a továbbiakban: érdekelt). Ha az érdekelt nem állapítható meg, vagy jogutód nélkül megszűnt, a tulajdonos a települési önkormányzattól követelheti az ingatlan megvételét. Ha az ingatlan megvételére vonatkozó megállapodás az erre irányuló kérelemtől számított öt éven belül nem jön létre, a tulajdonos kezdeményezheti a kisajátításról szóló törvény szerinti eljárást.” A (8) bekezdés értelmében a kártalanítás tárgyában hozott közigazgatási határozat ellen fellebbezésnek nincs helye; ugyanez a bekezdés a határozat bírósági felülvizsgálatára két speciális szabályt tartalmaz: a pert a kártalanítás megfizetésére kötelezett ellen is meg kell indítani, nemcsak az ellen a közigazgatási szerv ellen, amelyik a felülvizsgálni kért határozatot hozta [Pp. 327. § (2) bekezdés], és a bíróság a kártalanítási ügyben hozott határozatot megváltoztathatja [míg a Pp. 339. § (1) bekezdése szerint ha törvény ettől eltérően nem rendelkezik, a bíróság – az ügy érdemére ki nem ható eljárási szabály megsértésének kivételével – a jogszabálysértő közigazgatási határozatot hatályon kívül helyezi, és szükség esetén a közigazgatási határozatot hozó szervet új eljárásra kötelezi].

- [15] 3. A Kstv. 1. § (1) bekezdése elvi jelleggel rögzíti, mikor van helye ingatlan kisajátításának: eszerint kisajátítással ingatlan tulajdonjoga csak kivételesen vonható el, a Kstv.-ben meghatározott közérdekű célból, feltételekkel és módon, teljes, azonnali és feltétlen kártalanítás mellett. A lehetséges közérdekű célokat a törvény 2. §-a taxatív felsorolásban rögzíti.

- [16] A Kstv. 5. § (2) bekezdésének 2013. május 24-én hatályos szövege úgy rendelkezett, hogy az (1) bekezdés *b*) pontja szerinti esetben a tulajdonos akkor

kérheti a közérdekű cél jogosultjának, ennek hiányában az önkormányzatnak a kisajátítási kérelem benyújtására vonatkozó kötelezését, ha az ingatlan adásvételére vonatkozó megállapodás annak kezdeményezésétől számított öt éven belül nem jött létre.

- [17] 4. Az Alkotmánybíróság észlelte, hogy a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2012. évi CLXXXIV. törvény (a továbbiakban: Módtv.) 37. §-a 2013. július 1-ével úgy módosította az Étv. 30. § (4) bekezdését, hogy „az ingatlant ki kell sajátítani” szövegrész helyébe „a tulajdonos kezdeményezheti a kisajátításról szóló törvény szerinti eljárást” szövegrész került. A módosítás indokolása szerint a jogszabály így „utal arra, hogy az adásvétel sikertelensége esetén a kisajátításra kötelezésre a kisajátítási jogszabályok alkalmazandóak.”
- [18] 5. A Módtv. 4. § (1) bekezdése 2013. július 1-ével módosította a Kstv. 5. § (1) és (2) bekezdését, ez azonban a jelen alkotmányjogi panasz szempontjából nem eredményezett lényeges változást. A Kstv. 5. § (1) bekezdés *a*) és *b*) pontjai helyére a korábbi *b*) és *c*) pontok kerültek, így jelenleg a 2013. július 1-ével hatályos szövege ennek megfelelően a következő: „A 2. § *c*) és *n*)–*o*) pontja alapján az ingatlan megvásárlása és kisajátítása kezdeményezésének joga az ingatlan tulajdonosát is megilleti, ha az ingatlan tulajdonjogát az *a*) vagy *b*) pont szerinti korlátozás keletkezése előtt szerezte meg, és
- a*) az ingatlan rendeltetését a helyi építési szabályzat valamely később megvalósítandó – jogszabályban megállapított – olyan közérdekű célban határozza meg, amelynek megvalósítása a tulajdonostól nem várható el, és ez a tulajdonosi és építési jogokat, vagy
 - b*) a 2. § *o*) pontja szerinti közérdekű használati jog, szolgalmi jog – a jog létesítését követően – az ingatlan rendeltetésszerű használatát jelentősen akadályozza vagy megszünteti.”
- [19] A Kstv. 5. § (2) bekezdésének szövege 2013. július 1-ével a következőre módosult: „Az (1) bekezdés *a*) pontja szerinti esetben a tulajdonos annak a szervnek a kisajátítási kérelem benyújtására vonatkozó kötelezését kérheti, akivel – az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvény szerint – az ingatlan adásvételére vonatkozó megállapodás a tulajdonos kezdeményezésétől számított öt éven belül nem jött létre.”
- [20] A 2013. július 1. előtti és utáni szabályozást összevetve az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az (1) bekezdésre való visszautalás mellett módosult a kisajátítási kérelem benyújtására vonatkozó kötelezés címzettjének meghatározása,

míg ugyanis a módosítás hatálybalépése előtt a Kstv. úgy fogalmazott, a kötelezés alanya a közérdekű cél jogosultja, ennek hiányában az önkormányzat, addig a módosítás hatálybalépése utáni megfogalmazás szerint a kisajátítási kérelem benyújtására az a szerv kötelezhető, amellyel az ingatlan adásvételére vonatkozó megállapodás az előírt határidőn belül nem jött létre.

- [21] 6. Az indítványozó a Kstv. 5. § (1) bekezdésére, valamint az Étv. 30. § (4) bekezdésére hivatkozással nyújtotta be az I. rendű alpereshez a kisajátítási kérelem benyújtására kötelezés iránti kérelmet. Az iratokból kiderül, hogy az indítványozó 2005-ben szerezte meg az ingatlant, amit az 1993-as szabályozási terv közparknak minősített, és ez a besorolás megmaradt a 2004-es új rendezési tervben, melyet a 2010-es módosítás sem érintett. Az I. rendű alperes az 5. § (2) bekezdése alapján utasította el az indítványozó kérelmét, arra hivatkozva, hogy a törvényben előírt, a kezdeményezéstől számított öt éves időtartam nem telt el.
- [22] Tekintettel arra, hogy az indítványozó a Módtv. vonatkozó rendelkezéseinek hatálybalépése előtt nyújtotta be kereseti kérelmét, így az egyedi ügy elbírálása a 2013. július 1. előtt hatályos rendelkezések irányadó, így a jelen határozatban is ennek megfelelően vizsgálандók. Az Alkotmánybíróság mindemellett megjegyzi egyrészt azt, hogy a Kstv. 43. §-a egyértelműen rendelkezik a Módtv. hatálybalépésével kapcsolatos kérdésekről, és kimondja, hogy a Módtv. által megállapított rendelkezéseket a hatálybalépésüket követően indult és megismételt hatósági eljárásokban, valamint a hatálybalépésüket követően indult bírósági eljárásokban kell alkalmazni, másrészt azt, hogy az indítványozó a két támadott rendelkezésben előírt ötéves határidőket támadja, melyeket az időközben bekövetkezett módosítások érintetlenül hagytak.

V.

- [23] 1. Az Alkotmánybíróság ezt követően áttekintette a tulajdonhoz való joggal és a kisajátítással összefüggő, releváns gyakorlatát.
- [24] 2. Az Alaptörvény negyedik módosítása következtében – a Záró és vegyes rendelkezések 5. pontja alapján – azonban az Alkotmánybíróságnak ezen összevetés eredményeképpen az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott határozataiban foglalt érvek felhasználását kellő részletességgel indokolni kell. A korábbi alkotmánybírósági döntésben megjelenő jogelvek figyelmen kívül hagyása ugyanakkor az előző Alkotmány és az Alaptörvény egyes

rendelkezései tartalmi egyezősége esetén is lehetségessé vált, a szabályozás változása a felvetett alkotmányjogi probléma újraértékelését hordozhatja. A hazai és európai alkotmányjogi fejlődés eddig megtett útja, az alkotmányjog szabályszerűségei szükségképpen hatással vannak az Alaptörvény értelmezésére is. Az Alkotmánybíróság az újabb ügyekben vizsgálendő alkotmányjogi kérdések kapcsán felhasználhatja a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket és alkotmányossági összefüggéseket, ha az Alaptörvény adott szakaszának az Alkotmánnyal fennálló tartalmi egyezése, az Alaptörvény egészét illető kontextuális egyezősége, az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembevétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, és szükségesnek mutatkozik azoknak a meghozandó döntése indokolásába történő beillesztése. Alkotmánybíróság – a fenti feltételek vizsgálata mellett – a hatályát veszített alkotmánybírósági határozat forrásként megjelölésével, a lényegi, az adott ügyben felmerülő alkotmányossági kérdés eldöntéséhez szükséges mértékű és terjedelmű tartalmi vagy szövegszerű megjelenítéssel hivatkozhatja vagy idézheti a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket {13/2013. (VI. 17.) AB határozat, Indokolás [31]–[33]}.

- [25] 3. Az Alkotmányban a 13. § rendelkezett a tulajdonhoz való jog védelméről. A 13. § (1) bekezdése úgy fogalmazott: a „Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot”. A (2) bekezdés pedig úgy rendelkezett, tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben szabályozott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet. Emellett az Alkotmány 9–12. §-ai egyéb, a tulajdonhoz kapcsolódó rendelkezéseket tartalmaztak, melyek közül a legfontosabb a köz- és magántulajdonnak a 9. § (1) bekezdésében kifejtett egyenlősége. A 10–12. §-ok az állami és önkormányzati tulajdont szabályozták. Ezek az előírások rendszertanilag az Általános rendelkezések című I. fejezetben helyezkedtek el.
- [26] A magyar jogrendszer 2012. január 1-jén hatályba lépett új alapszabálya a XIII. cikkben szabályozza a tulajdonhoz való jogot, ez a rendelkezés a Szabadság és felelősség című fejezetben található. A XIII. cikk (1) bekezdése kategorikusan kijelenti, hogy „[m]indenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez”. Bár e rendelkezés megfogalmazásában eltér az Alkotmányban találhatóól, illetve az örökléshez való jog a tulajdonhoz való jog mellé került, ebben a vonatkozásban a tartalmi egyezőség, a tulajdonhoz való jog jogosultsági oldalának lényegi azonossága megállapítható. Ugyanakkor ez a bekezdés kiegészült azzal az előírással, hogy a „tulajdon társadalmi felelősséggel jár”. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a tulajdonhoz

való jog korlátozásával összefüggésben „[k]ülönös jelentőséggel bír [...] az a tény, hogy amint azt az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének második mondata is deklarálja, »a tulajdon társadalmi felelősséggel jár«, ezért a tulajdon korlátozását megvalósító szabályok alkotmányossági megítélésekor e felelőség figyelembevételével kell eljárni {20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [155]}.

[27] Az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése szerint tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet. Ez az előírás szó szerint egyezik az Alkotmány 13. § (2) bekezdésével.

[28] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján megállapítja, hogy a tulajdonhoz való joggal összefüggő, az Alaptörvény hatálybalépését megelőző alkotmányos szabályozás – a jelen ügygel összefüggésben – részben lényegét tekintve, részben szó szerint azonos az Alaptörvény szabályaival, ezért a korábbi alkotmánybírósági gyakorlat alkalmazható az Alaptörvény rendelkezéseinek értelmezésénél. Ugyanakkor az Alaptörvény a tulajdonhoz való jog biztosítása mellett az alapvető joggal együtt járó társadalmi kötelezettséget is kihangsúlyozza.

VI.

[29] 1. A 64/1993. (XII. 22.) AB határozatban az Alkotmánybíróság leszögezte mindenekelőtt azt, hogy az alkotmányi tulajdonvédelem köre és módja nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, a szükséges és arányos korlátozásnak, illetve a tulajdonjog lényeges tartalmának ugyanis nincs polgári jogi megfelelője. Megállapította továbbá, hogy a kisajátítás a tulajdon közjogi megterhelésének az a szélső esete, amikor a teherviselés alkotmányossága elismerésre kerül, és emellett legfeljebb az állaggarancia értékgaranciával való helyettesítésére kerül sor, valamint hogy az állagelvonás ellen az Alkotmány nem ad feltétlen védelmet. A tulajdonhoz való alkotmányos jog védelme kapcsán ezért az a kérdés, milyen esetekben kell a tulajdonosnak a közhatalmi korlátozást minden ellenszolgáltatás nélkül eltűrnie, illetve mikor tarthat igényt kártalanításra tulajdonosi jogai korlátozásáért. Az Alkotmánybíróság emellett megállapította azt is, hogy bizonyos esetekben a tulajdon súlyos megterhelése is megkövetelheti a kisajátításhoz hasonló védelmet. (ABH 1993, 369, 379–381.)

[30] Mindezek mellett az Alkotmánybíróság már működésének első éveiben, a 7/1991. (II. 28.) AB határozatban megállapította, hogy a tulajdon feletti

rendelkezési jog a tulajdonhoz való joghoz tartozó részjogosítvány, amely a tulajdon feletti döntés szabadságát foglalja magába, ebből következően ennek a rendelkezési jognak a korlátozása is eredményezhet alkotmány sértést. (ABH 1991, 22, 26.)

- [31] Az Alkotmánybíróság jelenlegi gyakorlata szerint a tulajdonkorlátozás három válfaja különíthető el. Az első, a tulajdon elvétele (pl. az államosítás, kisajátítás) ezek közül a legsúlyosabb. A második csoportba a tulajdon használatát szabályozó rendelkezések, illetve a tulajdont terhelő közterhek fizetésére vonatkozó szabályok tartoznak. A harmadik csoportot azok az állami beavatkozások képezik, melyek nem sorolhatók az előző két csoportba, nem szüntetnek meg teljes mértékben a tulajdonosnak a dologhoz fűződő jogosítványait, de mégis lényeges – akár a kisajátításhoz mérhető – módon érintik a tulajdon tárgyát, korlátozzák (pl. gyengítik) a tulajdonos jogait. {Lásd: 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [157]}
- [32] 2. A jelen ügyben két érdek kerül ellentétbe egymással. Egyrészt az önkormányzatoknak érdeke, hogy a törvény által hatáskörükbe utalt feladatokat megfelelően, rugalmasan el tudják végezni. Az indítványozó által rendelkezések is ezt a célt szolgálják. Az Étv. 30. § (4) bekezdése, valamint a Kstv. 5. § (2) bekezdése eredetileg három évben határozta meg azt az időtartamot, amelynek el kell telnie a kisajátítás kérésétől ahhoz, hogy a kisajátításra kötelezően sor kerüljön. Ezt 2010. január 1-jével emelte öt évre a Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetését megalapozó egyes törvények módosításáról szóló 2009. évi CIX. törvény 54. § (3), illetve (9) bekezdése; az 54. § indokolása szerint a „módosítások egyes feladatoknál a helyi önkormányzatok mozgásterét növelik, kötelezettségeit csökkentik és szűkítik a jegyzők feladatkörét.” Az indokolás meglehetősen szűken fogalmazza meg a változtatás célját, azonban ennek alapján is feltételezhető, hogy a jogalkotó szándéka az önkormányzatok cselekvési lehetőségeinek bővítése volt a településfejlesztéssel, településrendezéssel kapcsolatos feladataik ellátása során.
- [33] Másrészt azonban ez csak alkotmányos keretek között, így – egyebek mellett – az érintettek tulajdonhoz való jogának tiszteletben tartása mellett történhet. Az Alkotmánybíróság számos alkalommal leszögezte, hogy a tulajdonhoz való jog nem korlátozhatatlan. E korlátozásoknak azonban meg kell felelniük a szükségesség és az arányosság követelményeinek. A 2012. január 1-én hatályba lépett Alaptörvény szerint alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges

tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható [Alaptörvény I. cikk (3) bekezdés]. Az Alkotmánybíróság 3046/2013. (II. 28.) AB határozatában megerősíti a 30/1992. (V. 26.) AB határozatban írtakat. Eszerint „[a]z állam akkor nyúlhat az alapjog korlátozásának eszközehez, ha másik alapvető jog és szabadság védelme vagy érvényesülése, illetve egyéb alkotmányos érték védelme más módon nem érhető el. Az alapjog korlátozásának alkotmányosságához tehát önmagában nem elegendő, hogy az másik alapjog vagy szabadság védelme vagy egyéb alkotmányos cél érdekében történik, hanem szükséges, hogy megfeleljen az arányosság követelményeinek: az elérni kívánt cél fontossága és az ennek érdekében okozott alapjogsérelem súlya megfelelő arányban legyen egymással. A törvényhozó a korlátozás során köteles az adott cél elérésére alkalmas legenyhébb eszközt alkalmazni. Alkotmányellenes a jog tartalmának korlátozása, ha az kényszerítő ok nélkül, önkényesen történik, vagy ha a korlátozás súlya az elérni kívánt célhoz képest aránytalan.” {3046/2013. (II. 28.) AB határozat, Indokolás [38]} Az Alkotmánybíróságnak tehát azt kellett megvizsgálnia, hogy a tulajdonkorlátozásra más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, illetve a közérdek védelme érdekében került-e sor, és a korlátozás arányossága megállapítható-e.

[34] 3. Az Alaptörvény 31. cikk (1) bekezdése szerint Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek; a (3) bekezdés alapján sarkalatos törvényben kell meghatározni a helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat. A 32. cikk (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között – többek között – rendeletet alkot, határozatot hoz, önállóan igazgat, meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik, továbbá törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.

[35] A helyi önkormányzatokra vonatkozó törvényi előírásokat a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.v.) tartalmazza részletesen. A Möt.v. 10. §-a alapján különbség tehető a helyi önkormányzatok kötelező, valamint önként vállalt feladat- és hatáskörei között. A törvény 13. § (1) bekezdése példálózó jelleggel tartalmazza a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok felsorolását. A 13. § (1) bekezdés 1. pontja alapján ezek körébe tartozik a településfejlesztés, településrendezés.

- [36] A helyi önkormányzatok a településfejlesztési, településrendezési tevékenységük során az Alaptörvény általános felhatalmazása alapján, törvényben konkretizált feladatkörben járnak el. Alkotmányos érdekek fűződnek tehát ahhoz, hogy ezt a feladatkört az önkormányzatok az alkotmányosság keretei között széles mérlegelési szabadság mellett gyakorolhassák. Ez a feladatgyakorlás az Alaptörvényben felsorolt legkülönbélebb alapvető jogok érvényesítését szolgálja. Így például a jelen ügy irataiból az derül ki, hogy az indítványozó ingatlanja közpark besorolással szerepel a rendezési tervben, mely esetben az Alaptörvény XX. cikke szerinti testi és lelki egészséghez való joggal, illetve XXI. cikke szerinti egészséges környezethez való joggal való összefüggés merül fel.
- [37] Az Alkotmánybíróság ennek alapján megállapítja, hogy a tulajdonkorlátozás célja alkotmányosan indokolt.
- [38] 4. Önmagában a célkitűzés alkotmányossága azonban nem eredményezi automatikusan a cél megvalósítására szánt szabályozás alkotmányosságát, ezért az Alkotmánybíróság következőnek azt vizsgálta meg, hogy a szabályozás arányosnak tekinthető-e. A szóban forgó törvényhelyek az állami beavatkozás azon esetét valósítják meg, amely nem szünteti meg teljes mértékben a tulajdonosnak a dologhoz fűződő jogosítványait, de mégis lényeges módon érinti a tulajdon tárgyát, korlátozza a tulajdonos jogait. Az Étv. 30. § (4), illetve a Kstv. 5. § (2) bekezdése alapján az ingatlan megvételére irányuló kérelemtől számított öt évnek kell eltelnie ahhoz, hogy a tulajdonos eredményesen benyújthassa a kisajátítás kötelezésére irányuló kérelmét, és ezáltal megkaphassa az ellenértékét ingatlanának, mely fölött az előírt korlátozások miatt nem gyakorolhatja teljes körűen tulajdonosi jogait. Ezen időtartam lejártáig a kifogásolt rendelkezések alapján jogilag bizonytalan helyzetben van, mivel addig a közérdekű célt szolgáló korlátozás előírásában érdekelt vagy a helyi önkormányzat nyilatkozatától függ az, hogy ténylegesen meddig tart ez az állapot.
- [39] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata az, hogy a támadott szabályozást annak szabályozási környezetében értékeli {vö. 22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [30]; 3209/2013. (XI. 18.) AB határozat, Indokolás [18], illetve [25]; 21/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [106]}, Ennek megfelelően tekintettel volt arra, milyen orvoslási lehetőséget biztosít a jogrendszer az indítványozó által felvázolt sérelemre.
- [40] 5. Az Étv. 30. § (4) bekezdésében, illetve a Kstv. 5. § (2) bekezdésében előírt korlátozások felmerülésének két esete merülhet fel. Az első esetben az érintett

tulajdonos tulajdonszerzését követi a korlátozás, a második esetben a tulajdonos úgy szerez tulajdonjogot az érintett ingatlanon, hogy azt már a szóban forgó törvényhelyekben nevesített korlátozások terhelik. A jelen esetben az indítványozó – a bírósági iratokból kitűnően – 2005-ben szerzett tulajdonjogot a kérdéses ingatlanon, mely 1993 óta közpark besorolás alatt áll. Az Alkotmánybíróság azonban a két esetkört egymással összefüggésben tárgyalta.

- [41] 6. A tulajdonszerzést követő korlátozás felmerüléséről az Alkotmánybíróság a következő megállapításokat tette.
- [42] Az Étv. 30. §-a eltérő bekezdésekben szabályozza azt az esetet, amikor a helyi építési szabályzat másként állapítja meg vagy korlátozza az ingatlan rendeltetését, használati módját, amiből a tulajdonosnak (haszonélvezőnek) kára származik [Étv. 30. § (1) bekezdés]; illetve azt az esetet, amikor felmerül valamilyen később megvalósítandó – jogszabályban megállapított – közérdekű cél, amelynek megvalósítása a tulajdonostól nem várható el, és ez a tulajdonosi és építési jogokat korlátozza [Étv. 30. § (4) bekezdés]. Az első esetben a tulajdonos érdeksérelmét a kártalanítás eszköze orvosolja. A második esetben a jogalkotó speciális orvoslási lehetőséget biztosított: az ingatlan megvásárlásának, illetve kisajátításának lehetőségét, amely az erre irányuló kérelem benyújtásától számított öt év eredménytelen eltelte esetén – 2013. július 1. előtt a törvény erejénél fogva, azt követően a tulajdonos kezdeményezésére – kötelezettségként jelentkezik annak oldalán, akinek érdekében állt a közérdekű célt szolgáló korlátozás előírása, illetve a települési önkormányzat oldalán.
- [43] Az Étv. 30. § (7) bekezdése kimondja, hogy a kártalanítás a vagyoni hátrány keletkezésekor válik esedékessé, melynek időpontja a helyi építési szabályzat, szabályozási terv hatálybalépésének napja. A kártalanítás a felek megállapodásának tárgya, és amennyiben az erre irányuló kérelem benyújtásától számított egy éven belül nem jön létre megállapodás, akkor a fővárosi és megyei kormányhivatal folytat le a kisajátítási kártalanítás szabályai szerint kártalanítási eljárást. Az indítványozó indítványában sérelmezi, hogy az egyéves határidő a kártalanításra – mint a kisebb kár okozásának orvoslására – jóval rövidebb, mint az öt év – amelyet a nagyobb sérelem, a tulajdonos használatának tartós korlátozása orvoslására adott a jogalkotó. Az Alkotmánybíróság azonban rámutat arra, hogy az Étv. 30. § (9) bekezdése világos előírást tartalmaz az utóbbi esetre. A (9) bekezdés ugyanis kimondja, hogy a tulajdonost, haszonélvezőt a (4) bekezdésben foglalt eljárás lefolytatása esetén megilleti a (7) bekezdés szerinti kártalanítás, és ilyenkor az ingatlan megvételének követelése a (7) bekezdés szerinti – vagyis kártalanítás nyújtására irányuló –

kérelem benyújtásának minősül. Ugyanennek a bekezdésnek az utolsó mondata előírja, hogy az adásvétellel, kisajátítással történő kártalanítás esetében a vételárba az addig kifizetett kártalanítást be kell számítani. Ezekből a rendelkezésekből egyértelműen kiderül, hogy a jogalkotó tekintettel volt annak szükségességére, hogy az érintetteknek ne kelljen az Étv. 30. § (4) bekezdésében, illetve a Kstv. 5. § (2) bekezdésében meghatározott hosszú határidőt kivárni. Az Alkotmánybíróság gyakorlatából kiderül, hogy bizonyos esetekben a névleg nem kisajátításnak minősülő tulajdonkorlátozást is a kisajátítással egyenértékűnek tekintette, és az annak megfelelő alkotmányos védelmet követelte meg [ezt példázza a „lakóút céljára történő lejegyzés” intézményének megítélése, vö. 904/B/2000. AB határozat, ABH 2002, 1203, 1205.; 22/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 339, 344.]. A jelen esetben azonban a jogalkotó gondoskodott a keletkezett sérelemnek a megfelelő, az Alaptörvény előírásai-val összhangban álló orvoslási szabályairól. Az Alkotmánybíróság mindemellett felhívja a figyelmet arra is, hogy az Alaptörvény kifejezetten rendelkezik arról, hogy a tulajdon „társadalmi felelősséggel jár”, amiből – habár e klauzula nem érvényteleníti az Alaptörvény I. (3) bekezdésében, illetve XIII. cikkében foglalt követelményeket, alapvető jogokat – egyértelműen következik az, hogy az alkotmányozó hatalom hangsúlyozni kívánta a tulajdonnak a közösség érdekeire tekintettel való felhasználását. Az Étv. 30. § (4) bekezdésében, valamint a Kstv. 5. § (2) bekezdésében foglalt szabályok – tekintettel az ismertetett szabályozási környezetre és a tulajdonsérelemnek az abban biztosított orvoslási módjaira – megfelelnek az Alaptörvény által megkövetelt alkotmányossági mércének.

- [44] 7. A fentiekhez képest az Alkotmánybíróság álláspontja szerint még kevésbé valósítja meg a tulajdonhoz való jog sérelmét az, ha a korlátozás már a tulajdonszerzés idején fennáll. Az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 17. § (1) bekezdésének 16. pontja alapján az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezhető, az ingatlanhoz kapcsolódó jogilag jelentős tények körébe tartozik a bírósági vagy hatósági határozaton alapuló telekalakítási és építési tilalom elrendelése, valamint egyéb építésügyi korlátozás, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló törvényben meghatározott építésügyi kötelezés, valamint önkormányzati hatósági döntésen, vagy hatósági szerződésen alapuló településrendezési kötelezettség, továbbá a kulturális örökség védelméről szóló törvényben meghatározott örökségvédelmi hatósági kötelezés ténye. A leendő tulajdonos ennek alapján a tulajdonszerzés során tájékozódhat az ingatlan érintő esetleges korlátozásokról. Maga a tulajdonszerzés nem

kötelező, ennél fogva az esetleges korlátozásokkal terhelt ingatlan megszerzése a tulajdonszerző saját belátásán múlik. A fentiek alapján nem ütközik az Alaptörvénybe a tulajdonjog közérdekből történő korlátozása, mivel a szabályozás biztosítja a megfelelő kompenzációt. Tulajdonosváltás esetén az új tulajdonos felelőssége az ingatlant terhelő esetleges korlátozásokról való tájékozódás. Erre tekintettel az Étv. 30. § (4) bekezdésének, valamint a Kstv. 5. § (2) bekezdésének alaptörvény-ellenessége ebben a vonatkozásban sem állapítható meg.

- [45] 8. Az indítványozó a szabályozás diszkriminatív jellegével is indokolja a tulajdonhoz való jogának sérelmét, szerinte ugyanis indokolatlan az, hogy míg a Kstv. 3. § (2) bekezdés a) pontja alapján a kisajátítást kérő [vagyis az állam, a helyi önkormányzat, illetve Kstv. 1. § (2) bekezdésében meghatározott egyéb személyek] csupán 30 napig köteles várni az adásvételi szerződés létrejöttére, addig a tulajdonos csak öt év elteltével nyújthatja be a kisajátításra kötelezés iránti kérelmet. Emellett sérelmezi azt, hogy az Étv. 30. § (7) bekezdése alapján a kártalanítási eljárást a megállapodás megkötésére irányuló kérelem benyújtásától számított egy év elteltével kell megindítani – amennyiben nem jön létre megállapodás –, melynek eredményeképp a kisebb sérelmet jelentő korlátozás esetére a törvény lényegesen rövidebb határidőt ír elő, mint a súlyosabb sérelmet jelentő kisajátítás esetére.
- [46] Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság mindenekelőtt ismét utal a fentebb kifejtettekre, miszerint az Étv. 30. § (9) bekezdése a (7) bekezdést a (4) bekezdés vonatkozásában is alkalmazni rendeli, ebből kifolyólag a korlátozással felmerülő vagyoni hátrány már az öt évnél jóval hamarabb, egy év elteltével orvoslásra kerül.
- [47] Másrészt az Alkotmánybíróság a következőkre hívja fel a figyelmet. Az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdése szerint tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet. Az Alaptörvény szövegéből egyenesen következik az azonnaliság követelménye, amit az Alkotmánybíróság már működésének kezdetén úgy határozott meg, mint „egyidejűséget”, ami „feltétlenül megköveteli a kisajátítást kérő birtokba helyezésének és a kisajátított kártalanításának az egyidejűségét” [58/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 288, 291.; 22/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 339, 348.]. Az Alkotmánybíróság úgy foglalt állást, hogy „a kisajátítás minden esetben tulajdonváltást jelent, vagyis azt, hogy a tulajdonos – meghatározott feltételek mellett – túrni köteles, hogy addigi tulajdona közhatalmi aktus folytán más személy tulajdonába kerüljön.” {3199/2013. (X. 31.) AB határozat, Indokolás [20]}

Az indítványozó esetében tulajdonváltásról nincs szó, hiszen ingatlanja nem került át másik személy tulajdonába, még ha arra nézve bizonyos korlátozásokat is foganatosítottak. Az azonnaliság követelménye ezért erre a jogi helyzetre nem vonatkozik, és a kártalanítási eljárás Étv. 30. § (7) bekezdése szerinti egyéves határidő elteltével való kötelező megindítása a vagyoni hátrány megfelelő orvoslását jelenti – túl azon, hogy a törvény nem zárja ki a kártalanításnak az egyéves határidőn belül történő nyújtását.

[48] Az Alkotmánybíróság itt jegyzi meg azt, hogy a kisajátítási eljárást megelőző ötéves határidő a következők miatt sem ellentétes az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésével. Az Alkotmánybíróság a 35/2005. (IX. 29.) AB határozatban leszögezte, hogy a „tulajdonhoz való jog védelme megkívánja, hogy a törvény – a kisajátítás kivételességére is tekintettel – a közérdekű célok azon eseteire korlátozza a kisajátítás lehetőségét, amelyek megvalósítása végső soron csak a tulajdon elvonásával lehetséges. A törvényhozó a kisajátítás intézményét oly módon köteles szabályozni, hogy a szabályozás garanciát nyújtson arra, hogy a tulajdon közhatalmi eszközökkel történő elvonására teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett is csak akkor kerülhessen sor, ha a közérdekű cél más módon, mint kisajátítással nem valósítható meg.” (ABH 2005, 379, 386.) A kisajátítás ennek megfelelően kivételes eszköz, és az államnak, a helyi önkormányzatoknak arra kell törekedniük, hogy a törvényben foglalt közérdekű célokat annak alkalmazása nélkül valósítsák meg. Az Étv.-ben és a Kstv.-ben előírt ötéves határidő lehetőséget biztosít arra, hogy a közérdekű célt a kisajátításnál kevésbé súlyos eszközzel valósítsák meg. Emellett rendelkezik a közérdekű cél megvalósításával együtt járó korlátozásokból fakadó vagyoni hátrány megtérítéséről, illetve – végső esetben – annak kisajátításáról.

[49] 9. Az indítványozó a fentiek mellett kifejezetten hivatkozik az Alaptörvény XIII. cikk (2) bekezdésében előírt azonnaliság követelményére, és úgy érvel, hogy annak nem felel meg az Étv. és a Kstv. kifogásolt rendelkezéseiben megállapított ötéves határidő.

[50] Ezzel kapcsolatban az Alkotmánybíróság ismét utal a kisajátításnak mint tulajdonosváltásnak a 3199/2013. (X. 31.) AB határozatban való meghatározására. Egyúttal emlékeztet arra, hogy már korábbi gyakorlatában, a 75/D/2005. AB határozatban – épp az Étv. 30. § (7) bekezdésével összefüggésben – megállapította, hogy nem kisajátításról, hanem a tulajdonjog korlátozásáról van szó, és az azonnaliság követelményét nem sérti az, ha a kártalanítást először a tulajdonjogában korlátozott személlyel való megállapodás megkísérlésével kell kezdeni, és a tulajdonos érdekében korlátozzák a tárgyalások időtartamát

egy évben, amelynek eltelte után a kártalanítás tárgyában a közigazgatási eljárást le kell folytatni. (ABH 2005, 1350, 1351.) A jelen esetben az ötéves várakozási idő nem sérti az azonnaliság követelményét, hiszen nincs szó kisajátításról; a korlátozással felmerülő kár rendezése pedig az 5. pontban kifejtettek szerint biztosítva van.

[51] 10. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt elutasította.

Budapest, 2015. június 30.

Dr. Szívós Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/776/2014.

